

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Rekomendacje

dot. realizacji polityki senioralnej w Kielcach

Wyniki prac Kieleckiego Forum Seniorów- 5 zespołów roboczych
utworzonych przez Fundację „PEStka” przy Kieleckiej Radzie Seniorów w ramach
szerszego przedsięwzięcia pn. „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”.

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Wprowadzenie

Kieleckie Forum Seniorów to 5 zespołów tematycznych utworzonych przez Fundację PESTka w ramach projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”, którego działania zostały współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Kieleckie Forum Seniorów (KFS) działało w okresie czerwiec- grudzień 2019r. przy Kieleckiej Radzie Seniorów. W prace KFS zaangażowali się wolontariusze- członkowie rady seniorów, seniorzy, członkowie organizacji senioralnych, eksperci z zewnątrz, łącznie 36 osób.

Forum oparte jest o rozwiązania brytyjskie, gdzie takie fora działają i są jednym z narzędzi wspierania procesów partycypacyjnych.

Zespoły tematyczne zajmowały się najbardziej istotnymi dla seniorów obszarami funkcjonowania miasta. Każdy zespół miał swojego koordynatora, który dobrał sobie ekspertów do zespołu. Przedstawiciele populacji seniorskiej w ciągu kilku miesięcy podejmowali dyskusje w środowiskach seniorskich na temat różnych istotnych kwestii życia publicznego dotyczących osób starszych, oraz różnych bardziej uniwersalnych kwestii lokalnych. Pewne tematy wprowadzane były do lokalnej debaty publicznej. Zasadami, które przyświecały Forum były: demokratyczność i inkluzywność, dbałość o otwarcie się tych ciał na osoby z niepełnosprawnością, reprezentujące różne warstwy społeczne. Celem prac było wypracowywanie zagadnień ważnych dla polityki senioralnej oraz pochylenie się nad przyjętym przez Radę Miasta w 2018 roku „Kieleckim Programem Senioralnym na lata 2018-2022”.

Do prac zostały wykorzystane wyniki badań potrzeb seniorów, które Fundacja PESTka przeprowadziła w Kielcach. Z badań powstał Raport „Seniorzy w Kielcach. Aktywność społeczna i potrzeby życiowe” opracowany przez dr Magdalenę Piłat-Borcuch oraz dr Artura Borcucha.

Anna Mikołajczyk
Prezes Zarządu
Fundacja PESTka
tel. 41 341 74 96, biuro@fundacjapestka.pl

ASOS 2014-2020
Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Zespół ds. profilaktyki i promocji zdrowia

Koordynator: Andrzej Borowiecki

Uczestnicy/uczestniczki spotkań zespołu:

Angielska Ewa
Brych Danuta
Bujak Małgorzata
Kozmin Grażyna
Kwiatkowska Krystyna
Lipiński Jan
Lutwin Krystyna
Łyś Janina
Maćkowski Henryk
Mudzyk Krystyna
Pyrek Jerzy
Różyc Grażyna
Ślusarczyk Wanda
Śmiech Joanna
Włoch Andrzej
Zapała Bożena
Zembala Anna

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Zidentyfikowane problemy:

1. Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów.
2. Niewypracowany system dotarcia do informacji o prowadzonych działaniach profilaktycznych (seniorzy dowiadują się o nich przypadkowo)
3. Brak koordynacji działań/akcji profilaktycznych w klubach seniora (w jednych są, w drugich nie ma)
4. Mała aktywność mężczyzn-seniorów w prozdrowotnych akcjach profilaktycznych. Grupa ta jest bierna, wręcz pesymistycznie odnosi się do wszelkiego rodzaju akcji.
5. Problemy dot. funkcjonowania przychodni:
 - a) utrudniona lub jej brak możliwość rejestracji telefonicznej
 - b) brak geriatrów
 - c) lekarz pierwszego kontaktu nie stosuje żadnej profilaktyki, tylko zajmuje się się dopiero schorzeniem , z którym przychodzi pacjent
6. Kierownicy klubów seniora nie dzielą się ciekawymi pomysłami w zakresie działań profilaktycznych z innymi uczestnikami, aby zwiększyć grupę lub powielić ciekawe tematy

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Rekomendacje:

1. Należy skoordynować profilaktykę zdrowotną skierowaną do seniorów w mieście, przynajmniej na poziomie klubów seniora.
2. Kluby seniora powinny przekazywać sobie tematy związane z profilaktyką i promocją zdrowia, które cieszą się dużym zainteresowaniem w danym klubie lub prelegenci wzbudzili zainteresowanie słuchaczy.
3. PFRON powinien udzielać dofinansowania na wspólnoty mieszkaniowe, a nie tylko indywidualnie (dot. np. podjazdów dla osób z niepełnosprawnością).
4. Zwiększyć dostępność (bez skierowania od lekarza) do badań poziomu cukru, EKG i ciśnienia tętniczego (umożliwić w przychodniach, klubach seniora- w miarę możliwości)
5. NFZ powinien prowadząc akcje profilaktyczne, przekazywać informację do zrzeszeń i grup seniorskich w celu bezpośredniego doinformowania o prowadzonych akcjach
6. powołanie pełnomocnika ds. seniorów
7. Zwiększyć działania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia w klubach seniora (np. cykliczne badania słuchu, wzroku) i skoordynować działania urzędu w tym zakresie
8. Zwiększyć promocje profilaktyki wśród mężczyzn (np. na wszelkiego rodzaju imprezach sportowych, gdzie bardziej liczną grupę stanowią mężczyźni poinformować o akcjach, zrobić stanowisko profilaktyczne)
9. Stworzyć poprzez kluby seniora wykaz badań profilaktycznych, które należałoby wykonywać na terenie Kielc i przedłożyć je do NFZ lub Rady Miasta w celu analizy potrzeby danych badań. Takie sugestie powinny być co roku spisywane i przedkładane, gdyż co roku zmienia się grupa potrzeby na konkretne badania
10. Zadania z budżetu obywatelskiego realizować w zakresie promocji i profilaktyki zdrowia (zaangażować organizacje pozarządowe). Przykładowe inicjatywy: strefy seniora, gdzie sprzęt do ćwiczeń jest adekwatny do wieku i potrzeb, badania profilaktyczne

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Zespół ds. strategii, rozwoju oraz budżetu miasta Kielce

Koordinator: Jan Suliga

Uczestnicy/uczestniczki spotkań zespołu:

Kowalczyk Stanisław

Gracyalny Danuta

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

ANALIZA DOKUMENTÓW - KOMENTARZE

I. „KIELECKI PROGRAM SENIORALNY NA LATA 2018 - 2020 /2022/" SENIORZY AKTYWNI DLA KIELC - KIELCE PRZYJAZNE SENIOROM"

Program został przyjęty przez Radę Miasta uchwałą Nr LVI / 1262/2018 z dnia 17 maja 2018 r. Załącznikiem do uchwały jest dokument o nazwie podobnej jak uchwała z tą różnicą, że uchwała mówi o latach 2018-2020, natomiast załącznik wymienia lata 2018-2022. W załączniku kilka razy przytaczany jest okres pięcioletni, więc i uchwała powinna obejmować ten sam okres, lub odwrotnie załącznik powinien być dostosowany do uchwały.

Sam program powinien spełniać trzy podstawowe zasady.

Po pierwsze: powinien zidentyfikować problemy czyli inaczej postawić diagnozę.

Po drugie: sformułować cele jakie chce się osiągnąć.

Po trzecie: pokazać dokładne metody dzięki którym te cele chce się osiągnąć.

W ocenie zespołu, a jednocześnie Kieleckiej Rady Seniorów, żaden z powyższych punktów nie został prawidłowo i dokładnie opisany.

Około 90% tekstu programu to opis stanu istniejącego. W czasie sesji Rady Miasta, na której uchwalano program, jedynie radna Agata Wojda zwróciła na to uwagę. W czasie dyskusji wiele mówiono o szeroko zakrojonych konsultacjach, ale sam dokument nie był konsultowany.

Uwagi szczegółowe do dokumentu: „Kielecki Program Senioralny na lata 2018 - 2020 /2022/"
Seniorzy aktywni dla Kielc - Kielce przyjazne seniorom"

1. Dział 1.1 Stan ludności i demografia (str. 2)

Cyt. *"Dane Urzędu Statystycznego w Kielcach wskazują, że w ogólnej liczbie ludności mieszkańcy w wieku 65 i więcej stanowią niespełna 32% (63 140 osób)".*

- a) zdanie to kłóci się z deklaracją ze strony 1, iż na potrzeby Programu przyjęto wiek 60 i więcej jako początek okresu senioralnego.
- b) podanie 32% (63 140 osób) nie znajduje uzasadnienia w danych statystycznych. Zsumowanie danych zawartych w tabeli 1 str. 3 wskazuje, że seniorów jest 54 686 tj.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

27.6% w populacji ogółem mieszkańców Kielc za rok 2016. W dalszej części programu nie wyjaśniono na jakiej podstawie przyjęto takie dane.

czwarty wiersz od dołu (str. 2) - Cyt. " w tym 9152 kobiety i 15 304 mężczyzn"

- a) winno być 9.152 mężczyzn i 15 304 kobiet. Patrz tabela 1 str. 3. Można przyjąć, że jest to nieskorygowany błąd podczas przepisywania.
2. Pozostała część Programu aż do punktu 9 to opis co robi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Opis ten bardziej przypomina sprawozdanie z działalności MOPR, nie został zakończony postawieniem diagnozy co do faktycznych potrzeb seniorów w mieście Kielce.
3. Cele *Kieleckiego Programu Senioralnego* (p. 10) sformułowane zostały bardzo hasłowo w czterech punktach na dwóch stronach tekstu. Z tego cele 3 i 4 posiadają tę samą numerację czyli 3. To powoduje, że w innych opracowaniach na temat polityki senioralnej błąd ten jest powtarzany (np. w opracowaniu *Polityki Senioralnej Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030*).
4. Realizację Programu (p. 11) powierzono w jednym zdaniu wszystkim jednostkom organizacyjnym miasta, zakładom, spółkom, instytucjom kultury, bibliotekom, Policji, Straży Miejskiej a nawet organizacjom pozarządowym. Czyli jak dowodzi praktyka powierzenie czegoś wszystkim równa się "nikomu".
5. Finansowanie Programu (p. 12) nie wskazuje dokładnie z jakich źródeł cele ujęte w programie będą finansowane. Sięga się natomiast do środków własnych organizacji pozarządowych.
6. Koordynacja i monitoring Programu (p. 13), Cyt: "*będzie prowadzony przez Zespół ds. wdrażania Kieleckiego Programu Senioralnego na lata 2018-2022. Zespół zostanie powołany przez Prezydenta Miasta Kielce i będzie działał we współpracy z Kielecką Radą Seniorów*". Do końca roku 2019 Zespół nie został powołany.

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

REKOMENDACJE: „Kielecki Program Senioralny na lata 2018 - 2020 /2022/" Seniorzy aktywni dla Kielc - Kielce przyjazne seniorom"

1. Zaleca się opracowanie nowego dokumentu na lata 2021-2025 zgodnie z trzema podstawowymi zasadami wymienionymi przez zespół na wstępie, a których obecny dokument nie zawiera.
2. Program należy opracować przez specjalny zespół (nie jednoosobowo), w skład którego oprócz przedstawicieli urzędu oraz rady miasta powinni wejść również przedstawiciele organizacji senioralnych oraz Kieleckiej Rady Seniorów
3. Dokument powinien uwzględniać badania przeprowadzone przez Fundację PESTKA w Kielcach w roku 2019 oraz zawarte w opracowaniu Polityka Senioralna Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030
4. Dokument powinien zostać skonsultowany z Kielecką Radą Seniorów oraz z mieszkańcami

II. „RAPORT O STANIE GMINY KIELCE ZA ROK 2018”

1. Tworzenie dla seniorów przyjaznych warunków życia (pkt. 6.1.4)

Cyt. "Za seniorów uważane są osoby, które ukończyły 60 rok życia. Liczba mieszkańców Kielc na koniec 2017 roku wyniosła 196 804 osoby, czyli o 900 mniej niż w 2016 roku. Wzrosła liczba osób starszych w społeczeństwie. Seniorzy w 2017 roku stanowili 41,5% mieszkańców, w porównaniu do roku poprzedniego procent ten wzrósł o 9".

Podany powyżej procent 41,5 jest poważnym błędem. Mimo matematycznej poprawności dotyczy mieszkańców Kielc w wieku 50 i więcej. Dziewięć punktów procentowych więcej wynika prawdopodobnie z tego samego błędu, jaki zaistniał w „Kieleckim Programie Senioralnym...” /patrz wyżej/. Można przyjąć, że „Kielecki Program Senioralny...” i pkt. 6.1.4 Raportu pisała ta sama osoba. Ponadto Raport podobnie jak „Kielecki Program Senioralny...” skupia się na działalności MOPR nie analizując sytuacji i potrzeb seniorów jako całości.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

REKOMENDACJE: „Raport o stanie gminy Kielce za rok 2018”

Zaleca się bardziej staranne podchodzenie do opracowywania tego typu dokumentów, ponieważ nieprawidłowe dane z dokumentu są powielane pojawiają się w przestrzeni publicznej przy okazji różnych opracowań i wystąpień.

Prawidłowe ilości ludności wg grup wieku i płci (60 i więcej) znajdują się w tabeli na końcu sprawozdania.

III. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA KIELCE NA LATA 2007 - 2020 /AKTUALIZACJA/

Cel operacyjny 3. /str. 49/ Poprawa jakości życia mieszkańców miasta, w tym osób niepełnosprawnych i seniorów.

Działanie 3.1. Cyt. *„Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się po mieście oraz odpowiednia lokalizacja małej architektury (np, ławek) pozwalającej na odpoczynek dla osób z trudnościami w poruszaniu się”.*

W ocenie zespołu działanie to nie jest realizowane w czasie obowiązywania strategii. Stwierdzono to w czasie tzw. "spacerów diagnostycznych" z osobą o stwierdzonej niepełnosprawności narządów ruchu. Na ulicach miasta będących w zarządzie MZD nie ma ławek umożliwiających odpoczynek osobom starszym. Jedynym miejscem do odpoczynku są przystanki komunikacji miejskiej. Nie brano pod uwagę ul. Sienkiewicza oraz parku miejskiego i skwerów. Należy także stwierdzić, że na ul. Sienkiewicza od ul. Paderewskiego do ul. Zagórskiej ławek wcale nie jest za dużo. Jest większa ilość ławek od ul. Paderewskiego do ul. Żelaznej ale część z nich uległa daleko posuniętej degradacji.

REKOMENDACJE: Strategia rozwoju miasta Kielce na lata 2007 - 2020 /aktualizacja/

Zaleca się realizację działań zawartych w Strategii. W przypadku ławek z uwzględnieniem doboru materiałów nie podlegających degradacji biologicznej i/lub atmosferycznej.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Zespół ds. edukacji, kultury i wypoczynku, sportu i rekreacji

Koordynatorka: Renata Konecka

Uczestnicy/uczestniczki spotkań zespołu:

Galus Edward

Mróz Teresa

Salus Marianna

Pluta Anna

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

REKOMENDACJE:

1. Włączanie seniorów jako wolontariuszy w wydarzenia miejskie
2. Dopasowywanie oferty sportowo-kulturalnej do potrzeb seniorów (opierać się na badaniach seniorów, analizach m.in. zgłaszanych w klubach seniora)
3. Wymiana informacji między klubami o ofertach aktywizujących seniorów
4. Zaangażowanie w klubach seniora animatorów kultury
5. Rozszerzać stale ofertę zniżek dla seniorów (np. o zajęcia grupowe, basen, siłownię, wynajem sal sportowych, pilates, saunę, naukę pływania), w tym o jednostki Marszałka (np. filharmonia)
6. Do rozważenia: darmowe wejściówki do instytucji dla seniorów, np. 1 raz w roku, 5% miejsc na imprezie
7. Utrzymać cykliczność Senioriady w Kielcach
8. Promować zajęcia międzypokoleniowe (seniorzy z wnukami) np. wspólne spacery
9. Nauka pierwszej pomocy przedmedycznej w klubach seniora
10. Współpraca między seniorami i rodzinami działkowców (rekreacja, spacery, wymiana doświadczeń)
11. Ścisła współpraca klubów seniora z klubami osiedlowymi i spółdzielniami mieszkaniowymi w celu ożywienia życia, integracji, wymiany doświadczeń
12. Część klubów seniora powinny prowadzić organizacje pozarządowe
13. Ułatwić dostęp do informacji w zakresie edukacji, kultury i wypoczynku, sportu i rekreacji , np. pakiet startowy dla nowego członka klubu seniora, stałą informacją cykliczną np. co miesiąc/kwartał (na wzór „tytki seniora” z Poznania)
14. Bezpośredni dostęp do komputera w instytucjach publicznych (np. w bibliotece, klubach seniora)

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

15. Asystent osoby starszej w urzędzie i jego jednostkach (wyznaczony urzędnik obsługujący osoby starsze)
16. Biblioteki- audiobooki docierają do seniorów przy pomocy wolontariuszy, do rozważenia wypożyczanie magnetofonów, odtwarzaczy)
17. Wolontariusze czytają seniorom książki w ich miejscu zamieszkania
18. Skrzyneczki kontaktowe dla seniorów w klubach seniora (potrzeby, uwagi, pochwały)
19. Raz na pół roku ocena pracowników i oferty klubów seniora w kontekście edukacji, kultury i wypoczynku, sportu i rekreacji dokonywana anonimowo przez seniorów
20. W miarę możliwości likwidować bariery infrastruktury miasta w dostępie do instytucji kultury, sportu i rekreacji
21. Wdrażać pomoc sąsiedzką (dostęp do informacji, zakupy, wyprowadzanie psa, wspólne oglądanie TV, wyjście do teatru, na koncert, dotrzymywanie towarzystwa osobom niesamodzielnym, samotnym)
22. Projekcja ciekawych, inspirujących filmów w klubach seniora
23. Wsparcie powstawania klubów dyskusyjnych (filmowych, literackich)
24. Utworzenie Centrum Inicjatyw Senioralnych – jednostki koordynującej politykę senioralną w mieście, przestrzeń do spotkań, dostęp do informacji, komputera, współpraca z Kielecką Radą Seniorów)

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Zespół ds. kontaktów z mieszkańcami, aktywizacji osób starszych i współpracy z podmiotami działającymi na rzecz seniorów

koordynatorka: Janina Łucak

Uczestnicy/uczestniczki spotkań zespołu:

Majkowska Kazimiera

Pasternak Anna

Wielińska Barbara

Zielińska Grażyna

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY, WYZWANIA

Kielce to miasto w którym mieszka ponad 60 tys. seniorów, a więc 1/3 mieszkańców to seniorzy. Na rzecz seniorów działają kluby seniora których w mieście jest 8 plus dwie filie na różnych osiedlach. Kluby seniora w całości finansowane są z budżetu miasta. Korzystanie z klubów seniora jest bezpłatne. Wszystkie kluby są czynne wyłącznie w dni powszednie, w godz. 8.00 do 16.00 (wyjątek nowopowstały klub na ul. Warszawskiej, który czynny jest do godz. 17.00). W klubach tych zatrudnieni są, w zdecydowanej większości, młodzi pracownicy na etatach.

Z organizacji pozarządowych skupiających seniorów działają uniwersytety trzeciego wieku, które mają status stowarzyszenia. Skupiają łącznie około 1 tys. seniorów. Uniwersytety są samofinansujące. Budżet ich stanowią składki członkowskie. Urząd Miasta nie dofinansowuje działań uniwersytetów trzeciego wieku. Osoby zarządzające - seniorzy pracują na rzecz uniwersytetów społecznie. Wielu seniorów korzysta z klubów seniora i jednocześnie z uniwersytetów trzeciego wieku.

Zespół w wyniku konstruktywnych dyskusji stwierdza, że:

1. działalność w Kielcach na rzecz seniorów jest „raczkująca” i niewystarczająca
2. władze miasta nie spotykają się cyklicznie ze środowiskami seniorskimi.
3. blisko 40 % ankietowo badanych seniorów nie potrafi ocenić działalności władz miasta na rzecz seniorów, co potwierdza niedostatki i brak polityki senioralnej w mieście
4. seniorzy są pozostawieni niejako „samym sobie”.

Takie podejście do seniorów należy jak najszybciej zmienić. Niebawem nadejdzie inna generacja seniorów, obytych z komputerami, Internetem, smartfonami itd. Nie wystarczy im ograniczona oferta klubów seniora. Już teraz trzeba podjąć działania usprawniające.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Rekomendacje:

1. Powołać rzecznika ds. seniorów ze środowiska senioralnego
2. Usprawnić przepływ informacji między mieszkańcami a władzami miasta
3. Zorganizować punkty informacyjne dla seniorów
4. Organizować cykliczne spotkania władz w różnych środowiskach seniorów (w tym w klubach osiedlowych, domach pomocy społecznej, klubach seniora)
5. Usprawnić kontakt władz miasta z uniwersytetami trzeciego wieku i innymi organizacjami działającymi na rzecz seniorów
6. Umożliwić korzystanie ze środków finansowych Urzędu Miasta organizacjom działającym na rzecz seniorów celem zwiększenia ich aktywności
7. Zmodyfikować działania kluby seniora np. poprzez wprowadzenie specjalizacji klubów z utrzymaniem podstawowej oferty
8. Umożliwić wprowadzenie pilotażowego prowadzenia części klubów seniora przez organizacje pozarządowe z finansowaniem jak pozostałe kluby
9. Wspierać działania Kieleckiej Rady Seniorów (finansowanie strony internetowej, gadżety promocyjne itp.)
10. Cyklicznie organizować Kongres Seniora w których brałyby udział wszystkie organizacje działające na rzecz seniorów
11. Organizować corocznie Kielecką Senioriadę np. w ostatnią sobotę września
12. Umożliwić korzystanie z przestrzeni Kieleckiej Radzie Seniorów w nowotworzonym Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Wojska Polskiego
13. Wykonywać cyklicznie analizy i badania nt. potrzeb seniorów
14. Kontynuować wydawanie gazety seniorskiej finansowanej z budżetu miasta
15. Utworzyć odrębną jednostkę usług dla seniora, przekształcając np. jeden klub seniora na Centrum Inicjatyw Senioralnych - jako miejsce m.in. informacji o bezpłatnych i komercyjnych ofertach dla seniorów (na wzór CIS z Poznania, „tytka seniora”)

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

16. Zwiększyć podmioty honorujące Ogólnopolską Kartę Seniora
17. Wprowadzić w mieście oznaczenia wskazujące na honorowanie Ogólnopolskiej Karty Seniora
18. Tworzyć nowe miejsca rekreacji dla seniorów
19. Tworzyć miejsca do zatrudnienia seniorów
20. Wdrożyć politykę senioralną w codzienną praktykę poprzez wzrost jakości usług zdrowotnych i społecznych do potrzeb seniorów.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Zespół ds. realizacji usług społecznych dla seniorów

koordynatorka: Renata Ekielska- Rudeńska

Uczestnicy/uczestniczki spotkań zespołu:

Bielawska Alina
Januchta Janina
Kolasa Danuta
Kuzincow Krystyna
Lewicka Anna

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Działalność publicznych instytucji oparta na racjonalnych zasadach powinna być realizowana z myślą o zróżnicowanej społeczności osób dojrzałych wg wyraźnie określonych priorytetów.

1. utrzymanie i wspomaganie samodzielności osób starszych,
2. zapewnienie warunków do różnorodnej aktywności seniorów, tak własnej jak i wobec innych;
3. zmiana typowego sposobu myślenia o starości, osobach starszych, ich relacjach międzypokoleniowych,
4. środowisko miejskie dostępne, przyjazne osobom starszym.

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Rekomendacje:

1. Stanowczo rozważyć powstanie Centrum Usług Społecznych zgodnie z możliwością jakie daje od 1 stycznia 2020r. *Ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych*. Ale wcześniej wspólnie z ekspertami dokonać analizy i diagnozy korzyści z wprowadzenia CUS oraz kosztów zaniechania nie wprowadzenia tych zmian.
2. Monitoring klubów seniora (efektywność wydatkowania środków w kontekście możliwości prowadzenia klubów przez organizacje pozarządowe lub jako inicjatywa mieszkańców- stałych bywalców).
3. Przy klubach seniora powstanie grup wsparcia dla osób po wypadkach, pobytach w szpitalu, które wspierałyby w chorobie samego seniora lub jego bliskich.
4. Zainteresowanie samotnych seniorów np. bezdomnymi zwierzętami lub hodowlą i pielęgnacją roślin wokół domu, na podwórkach, czyli rozwijania empatii.
5. Otwarcie klubów seniora przynajmniej w dwa dni w tygodniu do 21-ej oraz w min. jedną sobotę w miesiącu.
6. Konieczność wprowadzenia zajęć w klubach seniora na różne tematy, zgodnie ze zgłoszonymi i zbadanymi potrzebami seniorów, w tym obsługi tabletów, telefonów, komputerów w cyklach dłuższych niż jednorazowe i prowadzonych przez praktyków.
7. Zwiększyć ilość wykwalifikowanych opiekunów osób starszych
8. Podjąć działania w kierunku wsparcia działań podmiotów prowadzących hospicjum domowe oraz zwiększenie miejsc opieki paliatywnej
9. Stworzyć grupę wspierającą/ lobbującą w kierunku utworzenia oddziału geriatrycznego (chorzy z diagnozą geriatryczną) i zwiększenia ilości tzw. „łóżek geriatrycznych”
10. Podjęcie działań w kierunku sprowadzenia do Kielc lekarza geriatry (zapropnować warunki dodatkowe: np. koszty mieszkania pokrywa miasto)
11. Przeprowadzić monitoring istniejących miejsc w placówkach opiekuńczych tj. w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz sukcesywnie zwiększać liczbę tych

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

- miejsc, rozważyć zastąpienie opieki stacjonarnej całodobowej na korzyść dziennej, w środowisku zamieszkania.
12. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi rehabilitacyjne opracować rozwój systemu realizacji usług rehabilitacyjnych z uwzględnieniem również usług częściowo lub całkowicie odpłatnych.
 13. Wspieranie organizacji pozarządowych, które przejęłyby zadania własne miasta/powiatu w zakresie zabezpieczenia opieki niesamodzielnymi seniorom w miejscu zamieszkania, np. wsparcie przy codziennych czynnościach domowych i bytowych, umożliwiając osobie starszej dalsze, samodzielne zamieszkiwanie w dotychczasowym środowisku (np. robienie zakupów, sprząatanie, załatwianie spraw administracyjnych, mycie okien itp.)
 14. Zwiększyć nakładów na pomoc środowiskową, usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania, co pozwoli na rozwój sieci usług społecznych środowiskowych. Warto rozważyć autentyczne wdrożenie pomocy sąsiedzkiej za drobnym wynagrodzeniem.
 15. Zwiększyć ilość domów dziennego pobytu, które mają za zadanie zapewnić opiekę seniorom w czasie, gdy ich opiekunowie pracują zawodowo oraz gdy opiekunowie wyjeżdżają i nie mogą przez jakiś czas sprawować opieki nad osobą starszą.
 16. Przygotować miejsca do realizacji tzw. urlopów wytchnieniowych dla rodzinnych opiekunów osób niesamodzielnymi.
 17. Inicjować i organizować we współpracy z UTW cykle spotkań/szkoleń omawiające problemy występujące podczas opiekowania się chorymi z chorobami demencyjnymi, neurologicznymi.
 18. Wspólnie z UJK minimum raz w roku zorganizować konferencje naukowe dla środowiska lekarzy i opiekunów o sposobach leczenia, zapobiegania i wdrażania rozwiązań ułatwiających opiekę nad chorymi
 20. Usystematyzowanie wsparcia higieniczno-technicznego zamieszkania osób niesamodzielnymi (przede wszystkim lokatorów mieszkań komunalnych)
 21. Zanim osoba starsza przeniesie się do DPS, powinny być wykorzystane wszelkie inne formy pomocy i dopiero gdy są one nieefektywne lub niemożliwe do realizacji, należy skierować seniora do DPS.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

22. Poza utrzymanie socjalnym (zamieszkanie, wyżywienie, higiena) przy przyjęcie rozpoznać potrzeby , w tym zainteresowania, hobby i proponować w zależności od sprawności ruchowej i intelektualnej seniora ofertę dodatkową (np. spotkania z ciekawymi ludźmi, realizowanie pasji, organizacja wystaw dzieł stworzonych w pracowniach plastycznych przy DPS-ie, klub majsterkowicza, wspólne oglądanie filmów i dyskusje, tworzyć ogródki przydomowe, sadzenie drzew, krzewów, którymi podopieczni się opiekują, wspólne warsztaty kulinarne, wspólne gotowanie, szycie itp.)
23. Tworzenie spotkań międzypokoleniowych (seniorzy odwiedzają szkoły, przedszkola) i opowiadają o swoich doświadczeniach i dokonaniach, mobilizowanie seniorów do wykonywania artystycznych wyrobów i organizowanie aukcji tych przedmiotów.
24. Seniorzy potrzebują zmian w funkcjonowaniu miasta (np. dostosowanie długości światła do ich potrzeb, a tym samym zmniejszenie priorytetu samochodów w mieście na rzecz pieszych, zwiększenie liczby toalet miejskich i dokładne oznaczenie kierunkowskazami tych miejsc, na przystankach zbyt małe litery na rozkładach jazdy i za wysoko- może lepiej w poziomie drukować)

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

Dodatkowe rekomendacje i wolne wnioski w zakresie polityki senioralnej w Kielcach

1. Samodzielność seniorów

- a) działania na rzecz utrzymania samodzielności odnoszą się, przede wszystkim, do wsparcia w utrzymaniu zdrowia i sprawności fizycznej, czemu służyć ma rozwinięcie usług i intensyfikacji systemu profilaktyki wielochorobowości wieku podeszłego:
- zapewnienie większej ilości i szerszej dostępności specjalistycznych poradni lekarskich - także geriatrycznej;
 - promocja zdrowego trybu życia poprzez częste, ciekawe spotkania, warsztaty, akcje na osiedlach i ogólnomiejskie, także międzypokoleniowe;
 - przygotowanie różnorodnych, stałych informacji o zasadach jakim podlega ludzki organizm z postępowaniem lat tak, by panowali nad własnym zdrowiem: ulotki na ścianach przychodni, domów i klubów dla seniorów, pojedyncze omówienia typowych schorzeń wydrukowane, do zabrania do domu;
 - organizowanie interesujących cykli i stałych treningów prowadzące do utrzymania, osiągnięcia poprawy lub powrotu do zdrowia, poprzez budowanie plenerowych siłowni, obowiązkowo z wc w pobliżu;
 - udostępnienie sieci sal gimnastycznych, w każdym osiedlu, np. poprzez dopuszczenie seniorów do szkolnych sal, urządzeń w godz. po szkolnych zajęciach, oraz organizacja zawodów i turniejów sportowych dla seniorów;
- b) mieszkalnictwo:
- pomoc techniczna w adaptacji mieszkań zajmowanych przez seniorów pozwalająca mieszkać godnie i zatrzymać ich w dotychczasowym miejscu zamieszkania;
 - uwolnienie "więźniów 4 piętra" poprzez zamianę mieszkań, lub przez budowę wind;

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

Biurow projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

- prowadzenie spotkań z architektami wnętrz na temat dostępnych udogodnień w mieszkalnictwie służących do poprawy warunków życia ludzi starszych;

2. Zapewnienie warunków do różnorodnej aktywności seniorów

- a) wsparcie pasji i umiejętności seniorów poprzez zlecenia zadań do wypełnienia w ramach działania miejskich służb
- b) konkursy i akcje:
 - samodzielne budowanie ławek przez mieszkańców,
 - wsparcie organizacyjne przy porządkowaniu podwórek,
 - pomoc w pielęgnacji zieleni, stała opieka nad starymi drzewami,
 - utworzenie i prowadzenie ogródków społecznościowych,
- c) wizyty i dyżury u chorych po wypadkach,
 - pomoc im w codziennym życiu osobom samotnym,
- d) monitorowanie przeszkód na drogach i deptakach.
- e) inspirowanie spotkań seniorów o nietypowych umiejętnościach, rzadkich zawodach stwarzając platformę do dzielenia się wiedzą, np. podczas festiwali nauki, jarmarki rzemiosł różnych.
- f) zmiana typowego sposobu myślenia o starości, osobach starszych, ich relacjach międzypokoleniowych
 - debaty i festiwale oraz dyskusje nt postaw ukazanych w filmach.

3. Środowisko miejskie dostępne, przyjazne osobom starszym.

- a) utworzenie miejskiego, międzypokoleniowego miejsca aktywności lokalnej, zarządzanego przez specjalistę.
- b) oddanie w użytkowanie pomieszczeń na osiedlowe kluby seniora pracujących różnie. Mogą je prowadzić samodzielnie grupy bywalców danego miejsca pod opieką pracownika administracyjnego, organizacja społeczna, której powierzono by zadanie, lub jak dotychczas MOPR.

Biuro projektu „Senior kielecki- świadomy i odpowiedzialny”
Ul. Targowa 18/925
25-520 Kielce
e-mail: fundacja.pestka@gmail.com
tel./fax 41 341 74 96

- c) udostępnienie sal wykładowych wyższych uczelni połączone ze zgodą na uczestnictwo osób starszych w otwartych wykładach naukowych.
- d) zaproszenie seniorów - przedstawicieli różnych specjalności i zawodów, jeszcze czynnych zawodowo do wsparcia osób potrzebujących pomocy, w ich dziedzinie, w ramach wolontariatu pracowniczego np. tzw. złota rączka, napisanie pisma do urzędu, rozwikłanie kłopotów wychowawczych itp. zadań.
- e) stworzenie planu miasta z uwzględnieniem placówek służby zdrowia, plenerowymi siłowniami, klubami seniora, miejscami aktywności i pełnym zakresem ich działania.
- f) ucywilizowanie transportu autobusowego w mieście uwzględniając problemy z widzeniem seniorów, przez powiększenie liter numeru autobusu, wewnętrznego opisu trasy oraz zwiększenie rozkładów jazdy.
- g) stworzenie więcej skwerków i tzw. kieszonkowych zieleńców w mieście, sprzyjających odpoczynkowi osoby starszej.
- h) postawienie ławek i „przysiadek” szczególnie między długimi przystankami oraz przy przychodniach, szpitalach, drogach prowadzących do cmentarzy.

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.